

**ЕЛДІГІМІЗДІ
АЙҚЫНДАҒАН МЕРЕКЕ**

3 - бетте

**«АРМИЯ - ОПОРА И ГАРАНТИЯ
НАШЕЙ НЕЗАВИСИМОСТИ»**

4 - бетте

**ҚЫСҚЫ КЕЗЕҢГЕ
ДАЙЫНДЫҚ**

7 - бетте

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ӘСКЕРИ-ПАТРИОТТЫҚ ГАЗЕТ

SARBAZ

**№43
(2158)
25 қазан
2024 жыл**

газет 1929 жылдың
7 қарашасынан
бастап шығады

«БІРТҰТАС ЕЛ - БІРТҰТАС ЖЕР»

ҚҰРМЕТТІ САРБАЗДАР МЕН СЕРЖАНТТАР, ОФИЦЕРЛЕР МЕН ГЕНЕРАЛДАР! ҚАДІРЛІ ОТАНДАСТАР!

Еліміздің ұлттық мерекесі – Республика күніне орай өз атымын және Қорғаныс министрлігінің жеке құрамы атынан шын жүректен шыққан құттықтауды қабыл алыңыздар!

25 қазан – ел тарихындағы маңызды күн. Бүкіл әлемге егеменді ел екенімізді жариялап, Қазақстан жаңа тәуелсіз мемлекет құрды. Халқымыз жаңа тарихи кезеңді бастай отырып, бостандық пен тәуелсіздік туралы сан ғасырлық армандарына қол жеткізді, мықты мемлекеттің іргетасы қаланды. Қазақстанның даму жолындағы салмақты және теңгерімді сыртқы саясат, тату көршілік және ашық әріптестік, ұлтаралық және конфессияаралық келісім, қазақстандықтардың әл-ауқатын жақсарту сынды басты қағидаттар мен негізгі құндылықтар сол қалпында қалады. Қазақстан Республикасының егемендігі мен аумақтық тұтастығын қорғауда қауіпсіздікті сақтаудың кепілі ретінде Қарулы күштердің атқаратын рөлі ерекше. Бүгінде әскерді даярлаудың қарқындылығы мен сапасы артып келеді. Қарулы күштердің әскери қызметшілері өздерінің жауынгерлік дағдылары мен өршіл рухын тәжірибеге жұмылдырып, ауқымды жаттығулар мен халықаралық жарыстарда көрсетіп жүр. Еліміз үшін ең басты мерекеді барлық әскери қызметшілерге, Қарулы күштердің ардагерлеріне және ел азаматтарына зор денсаулық, отбасыларына амандық және тыныштық тілеймін!

УВАЖАЕМЫЕ СОЛДАТЫ И СЕРЖАНТЫ, ОФИЦЕРЫ И ГЕНЕРАЛЫ! ДОРОГИЕ СООТЕЧЕСТВЕННИКИ!

Примите от меня лично и личного состава Министерства обороны искренние и сердечные поздравления по случаю празднования национального праздника – Дня Республики Казахстан! 25 октября – это важная дата в истории нашей страны. Объявив всему миру о суверенитете, Казахстан начал создавать новое независимое государство. Встав на новый исторический путь, мы воплотили вековые мечты народа о свободе и независимости, построили сильное государство, продолжаем реформы во всех сферах общественно-политической жизни, экономике, государственных институтах. Весь период своего развития для Казахстана неизменными остаются главные принципы и базовые ценности: взвешенная и сбалансированная внешняя политика, добрососедство и открытое партнерство, межнациональное и межконфессиональное согласие, улучшение благосостояния казахстанцев. В защите суверенитета и территориальной целостности Республики Казахстан особая роль отведена Вооруженным Силам, как гаранту сохранения безопасности. Сегодня повышается интенсивность и качество подготовки наших войск. Свою боевую выучку и крепость духа военнослужащие Вооруженных Сил успешно демонстрируют на крупномасштабных учениях и международных соревнованиях, которые стали для нас хорошей практикой. В этот славный день желаю всем военнослужащим, ветеранам Вооруженных Сил и гражданам нашей страны крепкого здоровья, благополучия и мирного неба над головой!

**Құрметпен,
Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі
генерал-полковник Р. Жақсылықов**

МЕМЛЕКЕТТІК ЖӘНЕ ВЕДОМСТВОЛЫҚ НАГРАДАЛАР ТАБЫС ЕТІЛДІ

Қорғаныс ведомствосында ұлттық мереке – Республика күніне арналған салтанатты іс-шара өтті.

Оған қорғаныс ведомствосының басшылығы, құрылымдық бөлімшелердің бастықтары мен гарнизонның әскери қызметшілері қатысты.

Қорғаныс министрі генерал-полковник Руслан Жақсылықов жеке құрамды айтулы мерекеміз құттықтады.

– Республика күні – еліміздің ең басты мейрамы, тарихи күн, халқымыздың сан ғасырғы арманы. Қазақстанның мемлекеттік егемендігі туралы декларация қабылданған күнге ұлттық мереке мәртебесін қайтару барша қазақстандықтар үшін маңызды, – деп атап өтті ол.

Министр саяси, әлеуметтік-экономикалық салалардың жақсаруына тоқтала отырып, Қарулы күштер елдің осы жетістіктерін, егемендігі мен аумақтық тұтастығын сенімді қорғауда тұрғанын атап өтті. Сондықтан Қазақстан Президенті – Қарулы күштердің Жоғарғы Бас қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаев жоғары халықаралық стандарттарға сай келетін армияның кәсіби құрамдас бөлігін нығайту мәселелеріне ерекше назар аударып отыр деді.

Қорғаныс ведомствосының басшысы көктемігі су

тасқыны кезінде халыққа көмек көрсеткен сарбаздарды, сержанттар мен офицерлерді ерекше атап өтті.

– Қазақстан аумағында және одан тыс жерлерде өткізілген халықаралық оқу-жаттығулар әскери қызметшілердің кәсіби деңгейінің артқанын көрсетті. Алдымызда жауапты міндеттер мен күрделі сынақтар күтіп тұр. Оның бәрі бізді алдағы іске сапалы, шығармашылық және кәсіби тұрғыдан қарауға міндеттейді, – деп қорытындылады Қорғаныс министрі.

Ұлттық мерекеге орай еліміздің қорғаныс қабілетін қамтамасыз етуге қосқан үлесі, әскери және қызметтік борышын үлгілі орындағаны үшін Президенттің Жарлығымен 33 әскери қызметші мемлекеттік марапаттарға ие болды.

Ел Президентінің қолынан II дәрежелі «Даңқ» орденін Әскери-теңіз Халық Гергүнмен келіссөздері өтті. Тараптар генерал-майор Серік Борамбаев алды.

Қорғаныс ведомствосының басшысы генерал-полковник Руслан Жақсылықов бірқатар әскери қызметшілерге салтанатты жағдайда ордендер мен медальдар табыс етті.

I дәрежелі «Даңқ» орденімен авиация генерал-

лейтенанты Дәурен Қосанов, Бауыржан Момышұлы атындағы II дәрежелі «Айбын» орденімен полковник Азамат Әбікенов марапатталды.

Мемлекеттік награда – «Жауынгерлік ерлігі үшін» медаліне подполковник Тимур Садриев, майор Ержігіт Исманов, капитан-лейтенант Жәнібек Салықбаев, аға лейтенант Әділбек Советхан, екінші сыныпты сержант

Тимур Горбунов және үшінші сыныпты сержант Нұрбол Бәжиев лайық деп танылды.

Министрдің бұйрығымен ведомстволық награда – «Ел қорғаны» медальдарымен бес, «Бітімгерлік операцияға қатысқаны үшін» медальдарымен 11 әскери қызметші марапатталды. 37 офицерге кезекті әскери атақтар мерзімінен бұрын берілді.

САНА ЕХРО-2024 ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КӨРМЕСІ

Стамбулда Қорғаныс министрі генерал-полковник Руслан Жақсылықовтың басшылығымен делегация САНА ЕХРО-2024 қорғаныс және аэроғарыш өнеркәсібінің IV Халықаралық көрмесінің ашылу салтанатына қатысты.

Іс-шара Еуропа, Азия және Таяу Шығыс елдерінің әскери-өнеркәсіп кешенінің жетістіктерімен танысуға мүмкіндік береді.

Көрмеде әскерлер мен ұрысты басқарудың автоматты жүйелері, робототехникалық кешендер, байланыс, ӘШҚҰ, радио барлау, радиоэлектрондық күрес және радиоға қарсы іс-қимыл құралдары қойылған. Одан өзге көрмеге қойылған ұшқышсыз басқарылатын авиация, жоғары дәлдіктегі қару-жарақ, лазерлік технологиялар, оптикалық-электронды жабдықтар және басқа да экспоненттер қызығушылық тудырды.

Ауқымды іс-шара аясында Қазақстан қорғаныс ведомствосының басшысы генерал-полковник Руслан Жақсылықовтың түрік әріптестері – ұлттық қорғаныс

министрі Яшар Гүлермен және қорғаныс өнеркәсібі агенттігінің төрағасы Халық Гергүнмен келіссөздері өтті. Бұдан басқа Біріккен Араб Әмірліктерінің қорғаныс істері жөніндегі мемлекеттік министрі Мұхаммед бен Мубарак Фадель Аль-Мазруиен де кездесу өтті.

Ваукар Defence компаниясының бас директоры Халук Байрақтармен келіссөз нәтижелі болды. Тараптар еліміздің аумағында жедел деңгейдегі тактикалық ұшқышсыз авиациялық жүйелер мен тосқауылдайтын оқ-дәрілер өндірісін оқшаулау мәселесі бойынша жол картасын әзірлеу туралы келісімге келді.

Түркия Республикасына сапар екі елдің әскери-техникалық ынтымақтастығы аясында жасалды.

СПУСК НА ВОДУ НОВОГО КАТЕРА «ШАПШАҢ»

В канун Дня Республики в специальной экономической зоне морского порта состоялась церемония спуска на воду скоростного транспортно-десантного катера «Шапшаң».

В мероприятии приняли участие руководство акимата Мангистауской области, Министерства обороны, предприятия-производители, Военно-морских сил, военные моряки и ветераны Вооруженных сил.

С национальным праздником и со знаменательным событием присутствующих поздравил аким Мангистауской области Нурдаулет Кильбай. Он отметил, что выпуск малого военного корабля отечественного производства наглядно демонстрирует, как выполняется поручение Президента о развитии промышленного и технологического потенциала региона.

Начальник Генерального штаба Вооруженных сил генерал-лейтенант Султан Камалетдинов подчеркнул, что это первый катер, построенный на верфях Мангистауской области. Он поблагодарил

судостроителей и пожелал военным морякам больших успехов в достижении профессиональных высот.

В ходе церемонии также выступили ветеран Вооруженных сил контр-адмирал Ратмир Комратов и руководитель ТОО «Судовое оборудование и сервис» Дмитрий Донских.

Почетное право благословить катер на удачное плавание было предоставлено акиму Мангистауской области Нурдаулету Кильбаю и первому заместителю министра обороны генерал-лейтенанту Султану Камалетдинову.

Торжественную атмосферу события подчеркнули исполненные оркестром Военно-морских сил маршевые мелодии и концертные номера, подготовленные артистами Культурно-досугового комплекса имени Абая.

Отметим, что катер водоизмещением в 31 тыс. тонн рассчитан на четверых членов экипажа. Его десантоместимость составляет 20 морских пехотинцев, дальность плавания – 450 миль, скорость – 45 узлов. Противодиверсионный катер предназначен для

проведения операций на море и в устьях рек, перевозки и высадки десанта на необорудованное побережье, его огневой поддержки, медицинской эвакуации и оказания помощи терпящим бедствие.

ИЗ АРМИИ – В ВУЗ НА ГРАНТ

Солдаты срочной службы получили 1500 грантов на бесплатное обучение в вузах. Прозрачность процедуры распределения образовательных грантов отслеживала комиссия в составе представителей министерств обороны, по чрезвычайным ситуациям и Национальной гвардии.

Заместитель министра обороны генерал-майор Шайх-Хасан Жазыкбаев проинформировал, что с 1 января 2025 года появятся новые требования по получению образовательных льгот. Добавится тестирование по двум профильным предметам. При этом заработающие государственный грант солдаты будут получать стипендию. Им также будет гарантировано первоочередное предоставление места в студенческом общежитии в течение первого года обучения.

В распределении полутора тысяч мест на бесплатное обучение участвовали 17 927 солдат срочной службы осеннего призыва 2023 года. От Министерства обороны в конкурсе участвовали – 8 169, Национальной гвардии – 6 441, МЧС – 315, Пограничной службы – 2 715, Службы государственной охраны – 287 солдат.

Прозрачность отбора обеспечила информационная система «Срочники 2.0», куда 161 воинская часть силовых структур в течение всего периода службы

вносила результаты по успеваемости и дисциплине солдат.

Каждому военнослужащему можно было выбрать три вуза. Наибольший интерес среди них вызывали Казахский национальный университет им. Аль-Фараби, Нархоз, Astana IT University, Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева, Южно-Казахстанский университет им. М. Ауэзова. В военные вузы пожелал поступить 1031 солдат.

Процедура распределения произошла автоматически по трем базам силовых структур на основе рейтинга военнослужащих.

Как сообщила советник министра обороны Айгуль Тулембаева, за весь период реализации проекта выдано 4500 сертификатов. С сентября текущего года к обучению приступили 1039 солдат срочной службы, 581 из них воспользовался грантом на бесплатное обучение. Остальные граждане поступили в вузы на платной основе без учета ЕНТ. В 2023 году на обучение было зачислено 615 солдат, 189 из них обучаются на безвозмездной основе.

Действует еще одна преференция для отслуживших в армии солдат. По желанию студента он зачисляется вне конкурса на военную кафедру по программе офицера запаса, где проходит обучение на бесплатной основе. На сегодняшний день более 20 человек решили связать свою жизнь с армией и поступили на военную кафедру.

Списки грантников будут опубликованы в социальных сетях и направлены в высшие учебные заведения страны. По аналогии с государственными грантами сертификаты формируются с QR-кодом без возможности их подмены.

Отметим также, что всего на платформе зарегистрировано 83 385 солдат, призванных в армию в течение последних трех лет.

ЗАДАЧА - ВО ВЗАИМОДЕЙСТВИИ УНИЧТОЖИТЬ ПРОТИВНИКА

На полигоне «Харбмайдон» в Таджикистане завершилось учение ОДКБ «Рубеж-2024». В горах Памира казахстанские десантники в составе Коллективных сил быстрого развертывания Центрально-Азиатского региона приняли участие в активной фазе учения Организации Договора о коллективной безопасности «Рубеж-2024».

Выполнив боевые задачи вместе с военнослужащими из Кыргызстана, России и Таджикистана, казахстанские военнослужащие получили практический опыт совместной работы.

За основу учения был взят актуальный сценарий о вторжении незаконных вооруженных формирований на территорию государства – члена ОДКБ. Условный противник перешел государственную границу на нескольких направлениях. Пограничные войска вступили в бой, но сил и средств оказалось недостаточно. Захватив населенные пункты и мирных жителей, «противник» продвинулся вглубь территории.

Совместно с другими подразделениями десантниками Казахстана в условиях горно-пустынной местности предстояло выполнить боевые задачи по ликвидации незаконных вооруженных формирований. На назначенном рубеже развернулся скоротечный бой. Справа и слева огонь вели подразделения армий Кыргызстана, России и Таджикистана. У каждого свое направление, но у всех одна задача: во взаимодействии уничтожить «противника».

С целью недопущения продвижения основных сил «противника» была применена артиллерия, штурмовая и армейская авиация. Усиление позволило остановить «боевиков» и занять выгодные

оборонительные позиции.

– Прибыв на указанный рубеж, мы выставили три блокпоста, сторожевое охранение и начали бой, – прокомментировал командир казахстанского батальона капитан Куаныш Абылгазы. – Перед нами стояла задача – не допустить прорыва противника в сторону Душанбе. Наши десантники с ней справились в полном объеме.

Благодаря применению всех видов вооружения были созданы благоприятные условия для проведения контратаки, в ходе которой подразделения «неприятеля» были окончательно разгромлены.

Для недопущения подхода резервов «противника» была осуществлена высадка тактического воздушного десанта, который успешно справился с поставленной задачей.

Казахстанские военнослужащие и их боевые братья по Коллективным силам быстрого развертывания проявили высокий профессионализм, слаженность в работе, взаимопомощь и взаимовыручку. Они подтвердили готовность к совместным действиям по обеспечению коллективной безопасности государств ОДКБ.

Всего в учении были задействованы около 1500 военнослужащих, 250 единиц военной и специальной техники.

ИСТОРИЯ СТРАНЫ – ДОСТОЯНИЕ МОЛОДОГО ПОКОЛЕНИЯ

В Астане прошла научно-практическая конференция «Истоки казахской государственности – от Джучи хана до современности». Организатором конференции выступил Национальный университет обороны Республики Казахстан.

Его участники обсудили особенности государственно-политической системы, военной организации и воинского искусства народов Великой степи, а также актуальные вопросы методологии и историографии истоков казахской государственности.

Открывая форум историков, начальник Национального университета обороны РК генерал-майор Аскар Мустабеков отметил актуальность конференции, поскольку история Улуса Джучи хана символизирует национальную идентичность и позволяет научно обосновать многовековой путь становления государственности казахского народа. На конференции прозвучали доклады «Соғыс өнерінің тарихы – Шығысханнан біздің заманымызға дейін», «Қазақстан – Жошы улысының мұрагері», «Сарайшық қаласының қазақ мемлекетінің тарихындағы орны», «Шлокан Уалиханов о военном искусстве казахов», «Военное искусство Улуса Джучи и современные параллели».

Директор научно-исследовательского института изучения Улуса Джучи Жаксылық Сабитов рассказал о политической истории Улуса Джучи в период между 1255 и 1269 годами. Как известно, именно в это время правители Алтын орды стали вести независимую от

правителей Монгольской империи политику.

Доктор исторических наук генерал-лейтенант Абай Тасбулатов подчеркнул преемственность исторических традиций со времен саков до эпохи Джучи хана.

– Историческая память играет большую роль в судьбе народа, – уточнил А. Тасбулатов. – История нашей страны, великие вехи казахской государственности должны быть достоянием молодого поколения, необходимо больше изысканий, результаты которых нужно публиковать, чтобы они стали доступными широким слоям населения.

Депутат Сената Парламента РК Галиаскар Сарыбаев в своем выступлении заострил внимание присутствующих на необходимости глубокого исследования национальной истории, отметив, что в последние годы возвращены многие имена исторических личностей, о которых узнал весь мир.

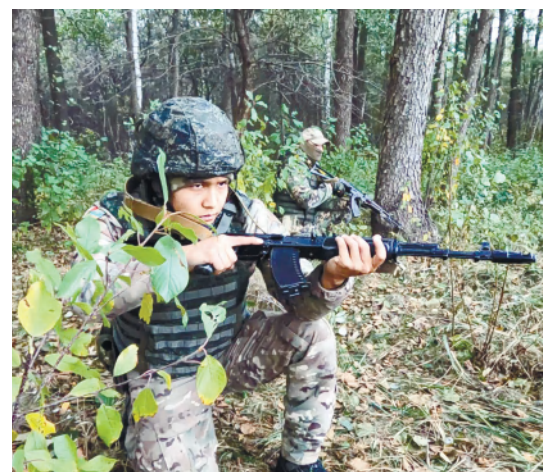
Доклад начальника НИИ военного искусства Военного научно-исследовательского центра Национального университета обороны РК генерал-майора Жумабека Ахметова «Феномен казахской государственности: истоки и наследие Золотой орды» был посвящен уникальности джучидской системы управления. По его мнению, она заключалась в устойчивости. При этом черты государственного устройства джучидов адаптировались под местные условия. Важное значение в Улусе придавалось военной сфере, занимавшей особое место в государстве джучидов.

По словам начальника Национального университета РК генерал-майора Аскара Мустабекова, предложения, прозвучавшие на конференции, могут стать ориентиром для дальнейшего изучения истории военного искусства и тактики, укрепления общенациональной идентичности казахстанцев, развития форм и методов патриотического воспитания.

Участники форума приняли резолюцию, подтверждающую научность и значимость рассмотренной темы для дальнейшего исследования истории казахской государственности.

ОБЕЗВРЕДИЛИ «ДИВЕРСАНТОВ» В ЛЕСАХ БЕЛАРУСИ

На учебном полигоне под Брестом завершилось тактико-специальное учение «Лесное братство», в котором приняли участие военнослужащие Десантно-штурмовых войск Вооруженных Сил Казахстана.

Особенность учения заключалась в том, что подразделения Десантно-штурмовых войск Республики Казахстан отрабатывали разведывательные задачи с представителями Сил специальных операций Республики Беларусь в условиях лесисто-болотистой местности.

После вручения сводным разведывательным группам боевого распоряжения на выполнение задач, военнослужащие приступили к траверсу. Активная фаза продолжалась свыше сорока восьми часов и включала в себя множество вводных задач в рамках замысла учений.

Работа на незнакомой местности в сложнейших условиях была организована с использованием программы казахстанской разработки Alpin-eQuest, которую десантники продемонстрировали военнослужащим Сил специальных операций Республики Беларусь. Отдельные разведывательные группы отправлялись для выполнения задач как в пешем порядке, так и с применением авиации. При проведении разведывательно-поисковых

действий военнослужащие обнаруживали и вскрывали скроны диверсантов, занимались поиском базового лагеря, анализировали характер возможных действий противника на этих объектах.

На финальном этапе активной фазы был продемонстрирован эпизод совершения десантирования посадочным способом вертолетно-поисковой штурмовой группы с дальнейшим выполнением боевой задачи по зачистке базового лагеря незаконного вооруженного формирования.

Напомним, что тактико-специальное учение «Лесное братство-2024» состоялось в Брестской области Беларуси. В нем приняли участие около 50 военнослужащих Десантно-штурмовых войск Казахстана.

МЕМЛЕКЕТТІК МЕРЕКЕ

ЕЛДІГІМІЗДІ АЙҚЫНДАҒАН МЕРЕКЕ

Бәрімізге аян, 1990 жылы мызғымас одақтың іргесі сөгілді. Құрамындағы елдер өз алдына отау тігіп, егемендігін алды. Біздің Қазақстан да тарихи шешімге келді. Сөйтіп осы жылдың 25 қазанында мемлекеттік егемендігі туралы декларациясын қабылдап, тәуелсіздігін жариялады.

Декларация қабылданды

1990 жылдың 25 қазанында Қазақ КСР Жоғарғы Кеңесінің шешімімен декларация қабылданды. Онда Қазақ КСР-інің мемлекеттік егемендігі жарияланды. Елдің саяси-құқықтық тәуелсіздігінің бағдарламасы баяндалды.

Бұл Қазақстанның тәуелсіздігіне жол ашқан маңызды құжат еді.

Сол сәттен бастап егеменді Қазақстан өзіндік көзқарасы бар жеке мемлекет ретінде таныла бастады. Қабылданған декларация Қазақстанның болашақ тәуелсіздігінің іргетасы саналды. Бұл декларацияның қабылдауымен егемендігін мәлім ететін жеке аумағы, азаматтығы, мемлекеттік бюджеті, халықаралық қатынастардың дербестігі, мемлекеттік рәміздері бекітілді.

Мысалы, ел аумағының тұтастығы, оған қол сұғылмайтындығы, қазақ халқының және Қазақстандағы басқа да этнос өкілдерінің төл мәдениетін, дәстүрін, тілін қайта үлесту мен дамыту, ұлттық қадір-қасиетті нығайту мемлекеттің аса маңызды міндеттерінің бірі ретінде айтылды. Конституциялық құрылысқа қарсы жасалатын кез келген күштеу әрекеттері, оның аумағының тұтастығын бұзуға шақыратын, ұлт араздығын қоздыратын жария-ұрандардың заң бойынша жазаланатыны ескертілді. Республиканың саяси, экономикалық, әлеуметтік, ұлттық-мәдени құрылысына, оның әкімшілік-аумақтық құрылысына байланысты мәселелер ешкімнің араласуынсыз дербес шешілетіні

жарияланған болатын.

Қазақстанның егемендігі және аумағының тұтастығы саяси, құқықтық және экономикалық тұрғыдан дәйектенді. Осы акт арқылы КазКСР өз ішкі әскері, мемлекеттік қауіпсіздігі пен ішкі істер органдарын, сот билігін құру құқығына ие болды. Бұл акт арқылы әлем картасындағы жаңа мемлекет — Қазақстан Республикасының негізі қаланды. Ал Президент

ҚАНАТЫН КЕҢГЕ ЖАЙҒАН ҚАЗАҚСТАН

Дәл осыдан екі жыл бұрын, Ұлытау төрінде өткен Ұлттық Құрылтайда сөз сөйлеген Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев: «Ұлттық мерекелер мен атаулы күндер тізбесіне бірқатар өзгеріс енгізген жөн. Мен Республика күніне ұлттық мереке мәртебесін қайтаруды ұсынамын. Сондықтан, қазанның жиырма бесі күні жыл сайын Егемендік күнін еліміздің басты мерекесі ретінде атап өтуіміз керек...» деген болатын. Осы ұсыныстан соң, көп ұзамай 2022 жылдың қыркүйек айының ортасында Қазақстан Республикасының Парламенті «Қазақстан Республикасындағы мерекелер туралы» заңына бірқатар түзетулер енгізеді. Жаңадан енгізілген заң аясында 25 қазандағы Республика күні – ұлттық мереке күні болып бекітіледі.

Республика аумағындағы ұлттық байлық – жер және оның қазба байлықтарға толы қойнауы, сарқылмас суы, әуе кеңістігі, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі және басқа да табиғи ресурстары, сонымен қатар халқымыздың мәдени және тарихи жәдігерлері, экономикалық, ғылыми, техникалық әлеуеті, Халықаралық ұйымдардың қызметіне қатысу, сыртқы саяси қызмет мәселелерін өзінше шешу құқығы республиканың айрықша меншігіне жатқызылады.

1991 жылы 16 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Жоғарғы кеңесі «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заңы қабылданды. Республика дербес мемлекеттік даму жолына түсті, бұл алдымен, оның сыртқы саяси әлеуетін жүзеге асыруынан көрініп тапты. 1992 жылы 23 қаңтарда Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясы Қазақстан Республикасының Біріккен Ұлттар Ұйымына қабылданғанын жария етті. Арада үш-төрт жыл өткен соң, Тәуелсіз Қазақстан елі әлемнің жүзден астам елімен қарым-қатынас жасап үлгерді. Бұл – Қазақстан Республикасының әлемдік аренадағы беделінің өсуіне ықпал етті.

Қазақ елінің өз алдына егеменді ел екендігін анықтайтын тұңғыш ресми құжат – Тәуелсіздік

декларациясын қабылдағаннан кейін дербес ел ретінде өз алдына шекарасын шегендеп, мемлекеттік құжаттарын рәсімді бастады. Қазақстан Республикасы Тәуелсіздікке қол жеткізгеннен кейін, 1992 жылы 7 мамырда Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері құрылды.

Алдымен айтарымыз, сол кездегі он бес Одақтас Республикалардың бас қаласы саналатын – Мәскеу қаласының ортасында орын алған, 1991 жылы бүкілодаққа белгілі Тамыз оқиғаларынан кейін Кеңестік Социалистік Республикалар Одағы мен оның Қарулы Күштеріне қатысты қылаң берген дағдарыстың күшейе түскендігі анық. Сол тұста Республикамыздың аумақтық тұтастығын мен қорғаныс мүдделерін қамтамасыз ету мақсатымен, 1991 жылдың 25 қазанында Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақ Кеңес Социалистік Республикасының Мемлекеттік Қорғаныс комитетін құру туралы» Жарлығы жарияланып, Қазақстан Республикасының соғыс, еңбек және Қарулы Күштері ардагерлері Кеңесінің төрағасы қызметін атқарып жүрген Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетов Қазақ Кеңес Социалистік Республикасының Мемлекеттік Қорғаныс комитетінің төрағасы болып тағайындалады. Егемендіктің елеу-алаңында елдің қорғанысының тізгінін ұстаған Сағадат Нұрмағамбетов тыңнан түрен салды. Егемендікке қол жеткізудің құжатын енді ғана қолға алған, сол кездегі жас мемлекет Қазақстан Республикасы үшін өте ауыр жылдардың кезі еді. Алайда, жасы жетпіске таяса да, мінезін 1941-1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысының майдан даласында шындаған Сағадат Қожахметұлы берілген тапсырмаларды бұлжытпай орындады.

Қазақстан Республикасы Президентінің 1992 жылғы 7 мамырдағы №745 «Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерін құру туралы» Жарлығы жариялануымен бір мезгілде генерал-полковник Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетов Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрі болып тағайындалды. Тәуелсіз Қазақстан армиясының іргетасын қалаудағы сіңірген еңбегі жоғары бағаланып, 1993 жылдың 5 мамырында С.Қ. Нұрмағамбетовке еліміздің ең жоғарғы «Армия генералы» әскери атағы беріледі. 1994 жылы 23 мамырда Мемлекет басшысының Жарлығымен Қазақстан Республикасының тұңғыш Қорғаныс министрі, Армия генералы Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетовке «Халық қаһарманы» атағы мен №1 «Алтын Жұлдыз» ордені табыс етілді. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің бүгінгі таңдағы жеткен жетістіктері Сағадат Нұрмағамбетов есімімен тікелей байланысты.

Армия генералы Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетов Кеңес Одағының батыры, Ұлы Отан соғысының ардагері

мемлекет басшысы, әкімшілік-атқарушы жоғарғы биліктің басшысы болып танылды. Осы декларацияның арқасында біз кеңестік заңдарды қолданудан бас тартып, өз Ата заңымызды құруға қадам бастық.

Сондықтан осы қағидаттардың негізінде кейінірек – 1991 жылғы 16 желтоқсанда – «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заң қабылданды.

Бір сөзбен айтқанда, сол кезден бастап Қазақстан егеменді елге айналуының алғышартын бастап кетті. Еліміздің жеке территориясы, азаматтығы, мемлекеттік бюджеті, халықаралық қатынастардағы дербестігі, мемлекеттік рәміздері бекітілді.

Маңызды құжат болды

Иә, сөз жоқ, Қазақстан тәуелсіздігінің қалыптасуында осы декларация маңызды рөл атқарды. Бірақ жалғыз ол ғана емес, Қазақстанның тәуелсіздігі үшін республика президенті қызметін белгілеу де өте маңызды қадам болды. Және де президент бірден сайланып, қызметіне кірісті. Қазақстанның жаңа тарихындағы бұл (президент қызметін енгізу) маңызды оқиға 1990 жылдың сәуір айында болды. Оның маңыздылығы кейінірек қабылданған Қазақстанның егемендігі туралы декларациядан кем болған жоқ.

Тағы бір айта кетерлігі, сол кездері республиканың атын өзгерту туралы алғашқы ұсыныстар болған екен. Ол жайында 12-ші шақырылған Қазақстан Жоғарғы Кеңесінің бұрынғы депутаты, декларация жобасын даярлауға қатысушы Александр Перегрин: «Республика атауы туралы ұсыныстар болды, бірақ Декларацияда Қазақ КСР-і деген атау қалды.

Атап айтқанда, президиум мүшесі Виталий Воронов ел атауын – Қазақ Республикасы деп атауды ұсынғанды. Өкінішке қарай, оның ұсынысы қолдау тапқан жоқ».

Сол сияқты, министрлер кеңесі таратылып, оның орнына жаңадан министрлер кабинетінің құрылғаны Қазақстанның жаңа тарихындағы тағы бір елеулі өзгеріс болды деп есептеймін. Қазақстан орталық билікке жалтақтамастан бұл шешімді жылдам қабылдады. 1990 жылдың күзінде қабылданған «Мемлекеттік билікті нығайту туралы» заңның маңызы да өзгелерінен ешқандай кем емес еді.

Күнтізбеде болмады

Декларация қабылданған күнді ел Республика күні деп ұғынды. Бертінге дейін осы 25 қазан мерекесі ретінде тойланып келді. Республика күні Қазақстанда 1992 жылдан бері тойланып келе жатқанымен

мемлекеттік мерекелер тізіміне тек 2001 жылы ғана енгізілді. Республика күнін ел 17 рет тойлады. Тек 2009 жылдан бастап бұл күн мемлекеттік деңгейде аталып өтпеді. Өйткені сол кездегі ел Президенті Нұрсұлтан Назарбаев 2009 жылдың сәуір айында қол қойған «Мерекелер туралы» Қазақстанның жаңа заңына Республика күні енген жоқ.

«Ол күнтізбеден неге алынып тасталды екен?» деген сауалға келсек, кей сарапшылардың пікірінше, егемендік туралы декларацияда Қазақстанның емес, КазКСР-інің егемендігі жарияланды. Декларацияға сәйкес адамдарда КСРО азаматтығын сақтап қалу құқығы болды.

Сонымен қатар ол Қазақстанның халықаралық қатынастардағы дербестігіне кепілдік бере алған жоқ. Мемлекет КСРО-дан шығуға құқылы болғанымен, іс жүзінде оның құрамында болды.

«Мемлекеттік тәуелсіздік туралы» Заң қабылданғаннан кейін ғана Қазақстан әлемдік қоғамдастық мойындаған тәуелсіз мемлекеттің заңды рәсімделген мәртебегіне ие болды.

Сөйтіп, «30 тамыз – Қазақстан Республикасының Конституциясы күні» ұлттық мереке болып жария етілді. Ал Республика күні мемлекеттік мерекелер тізімінен алынып тасталды және бұл әдеттегі жұмыс күніне айналды.

Мереке қайта жаңғырды

Дегенмен, уақыт бәрін төреші. Бұл күннің маңыздылығы жөнінде ел Президенті қадап айтты. Нақтылап айтар болсақ, 2022 жылдың 16 шілдесінде Ұлттық құрылтайда Қазақстан президенті Қасым-Жомарт Тоқаев ұлттық мереке мәртебесін Республика күніне қайтаруды ұсынды.

«Ұлттық мерекелер мен атаулы күндер тізбесіне бірқатар өзгеріс енгізген жөн. Мен Республика күніне ұлттық мереке мәртебесін қайтаруды ұсынамын. Сондықтан, қазанның 25-і күні жыл сайын Егемендік күнін еліміздің басты мерекесі ретінде атап өтуіміз керек. 1990 жылы 25 қазанда Қазақстанның егемендігі туралы декларация қабылданды. Бұл еліміздің тәуелсіздік жолындағы тұңғыш қадамы болатын. Осы құжатты қабылдаған кезде Тұңғыш Президент Нұрсұлтан Назарбаев аса маңызды, тіпті шешуші рөл атқарды. Республика күні елдің мемлекет құру жолындағы тарихи қадамының символы болуы керек. Әрине, Тәуелсіздік күнінің бастапқы мәні сақталды. Бұл күн мемлекеттік мереке болып қала береді. Бірақ тәуелсіздік алуға зор үлес қосқан ұлттық батырларымызға тағзым күні ретінде атап өтілуі керек», - деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Осылайша, сол жылдың қыркүйек айының ортасында Қазақстан Республикасының парламенті «Қазақстан Республикасындағы мерекелер туралы» заңға түзетулер енгізді. Құжатқа сәйкес, Республика күні яғни 25 қазан – ұлттық мерекеге, ал Тәуелсіздік күні, яғни, 16 желтоқсан – мемлекеттік мерекеге айналды.

Сенат спикері Мәулен Әшімбаев Республика күнін мемлекеттік мереке мәртебесіне қайтаруды «маңызды және тарихи шешім» деп атады. «Осы заңға сәйкес 25 қазан – Республика күні мемлекеттік мереке болып бекітіледі. Бұл – тарихи және өте маңызды шешім. Еліміздің тәуелсіздігі шынымен де осы күннен басталады. Сондықтан бұл күнді мемлекеттік мереке ретінде бекіту мемлекеттілік пен егемендік тұрғысынан маңызды қадам болып табылады. Болашақта бұл мереке тәуелсіздікті дәріптеп, нығайтуға септігін тигізеді деп сенеміз» деді Сенат спикері.

P.S. Сөйтіп, Қазақстан халқы кейінгі жылдары қайта жаңғырған мереке – Республика күнін мемлекеттік деңгейде атап өтіп келеді. Мемлекеттігіміз тұғырлы, мәртебесі биік болсын!

бола тұрып, соңғы ақтық демі қалғанша бұрынғы Кеңестер Одағының өзге де республикаларында тұрып жатқан Ұлы Отан соғысының ардагерлерімен достастық ретінде тығыз қарым-қатынаста болды. Бүгінгі күнде еліміздің бас қаласы Астанадағы Республика күні «Жас ұлан» әскери мектебі егеменді еліміздің тұңғыш Қорғаныс министрі, Халық қаһарманы, Армия генералы Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетовтың есімінен аталады.

Биыл, тұңғыш Қорғаныс министрі, Халық қаһарманы, Армия генералы Сағадат Қожахметұлы Нұрмағамбетовтың туғанына 100 толуына орай, еліміздің өскелең ұрпақтарына әскери-патриоттық тәрбие беру мақсатындағы жыл сайынғы өтетін Республика күні «Айбын» әскери-патриоттық жастар жиынының халықаралық деңгейде ұйымдастырылып өткізілгенін атап өткен жөн. Армия генералы Сағадат Нұрмағамбетовтың 100 жылдығына арналған жиынның ашылуы Алматы қаласының Армия генералы С.Қ. Нұрмағамбетов атындағы Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері Құрлық әскерлерінің әскери институтында өткені көңілге қуаныш ұялатады.

Осындай Сағадат Нұрмағамбетов есімді батыр ағаларымыздың өмірі мен ерлік жолынан үлгі алған жас жеткіншектеріміздің нағыз отаншыл болып, ержететіндігі анық.

Өткен жылы, «Жағалау» оқу-жаттығу полигонында өткен «Батыл тойтарыс-2023» стратегиялық командалық-штабтық әскери оқу-жаттығу жиынына қатысқан Қазақстан Республикасының Президенті – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаев сөйлеген сөзінде: «Бүгінде әлемдік қорғаныс жүйесінде ауқымды өзгерістер болып жатыр. Қазіргі ұрыстардың әдіс-тәсілдері де басқа, әсіресе, гибридік соғыс түрлері кең таралуда. Шабуылдар әскери ғана емес, ақпараттық, психологиялық, саяси, экономикалық, және басқа да сипат алуы мүмкін. Сондықтан, Қазақстан армиясы кез келген сын-қатерге дайын болуы қажет. Бұл – заманауи әрі кәсіби әскерге қойылатын басты талап. Біздің бір ғана Отанымыз бар. Ол – Қазақстан. Елімізді, жерімізді, азаматтарымыздың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, оларды қорғау – баршамызға ортақ қасиетті парыз!» - деген еді. Бұл ретте айтарымыз, сап түзеп «...Қазақстан Республикасына қызмет етеміз!» - деп, бой түзген әрбір әскери қызметші өзіне берілген тапсырманы бұлжытпай орындап, Отан алдындағы мінсіз қызметте адал болатынына бек сенеміз! 25 қазан – Республика күні мерекесі құтты болсын!

**Тілек КЕНЖЕБЕКОВ
Суреттер Думан Құрманғалиевтікі**

«АРМИЯ - ОПОРА И ГАРАНТИЯ НАШЕЙ НЕЗАВИСИМОСТИ»

25 октября наша страна празднует День Республики, который является одним из ключевых дней в истории нашего народа. Именно в этот день 34 года назад были заложены основы независимого государства - принята Декларация о государственном суверенитете.

Праздник имеет важное значение для военнослужащих казахстанской армии, так как благодаря этому дню были созданы Вооруженные Силы, гарантирующие независимость и территориальную целостность государства.

В преддверии национального праздника о становлении казахстанской армии и актуальных вопросах ее развития рассказал начальник Департамента воспитательной и идеологической работы Министерства обороны РК полковник юстиции Тлеухан Басходжаев.

- Тлеухан Калилаевич, каково, на Ваш взгляд, значение праздника для казахстанцев и какой отклик получило возвращение праздника в статус национального среди защитников Отечества?

- Возвращение дня принятия Декларации о государственном суверенитете в статус национального праздника несет огромное символическое значение для казахстанских военнослужащих.

Этот день олицетворяет начало пути к независимости, что крайне важно для любого суверенного государства.

Для защитников Отечества этот праздник является подтверждением важности их роли в обеспечении и поддержании этой независимости.

- Какие наиболее важные вехи на пути развития казахстанской армии за годы независимости Вы считаете наиболее значимыми?

- Среди ключевых вех можно выделить создание национальных Вооруженных Сил, развитие инфраструктуры обороны, модернизацию военной техники и вооружения, а также участие в миротворческих миссиях ООН. Эти шаги позволили Казахстану укрепить свою обороноспособность и сформировать современную армию, соответствующую требованиям сегодняшнего дня.

- Расскажите о задачах, стоящих перед Вооруженными Силами по защите территориальной целостности и независимости нашей страны.

- Главной задачей казахстанских Вооруженных Сил является защита территориальной целостности и суверенитета государства. Это включает в себя как физическую защиту границ, так и предотвращение любых внешних угроз, включая кибератаки. Также немаловажным направлением является поддержание высокой боеспособности и развитие сотрудничества с международными военными организациями для укрепления национальной безопасности.

- Что Вы можете сказать о реформах, проводимых в Вооруженных Силах Казахстана, проделанной работе в области армейского строительства?

- Развитие Вооруженных Сил – это продолжающийся непрерывный процесс. Целью их развития является создание немногочисленной, но в то же время боеспособной и боеспособной армии, способной гарантированно

обеспечить суверенитет и территориальную целостность Республики Казахстан.

Основные принципы и подходы развития Вооруженных Сил определены в стратегических программных документах в области обеспечения военной безопасности (на среднесрочный и долгосрочные периоды).

Актуализирована Стратегия национальной безопасности на 2021-2025 годы с уточнением потенциальных угроз, целей и задач государства, проведена работа по корректировке Концепции строительства и развития Вооруженных Сил, с уточнением приоритетов их развития в соответствии с изменениями геополитической обстановки.

Принята новая Система военного планирования, где регламентирована иерархия документов в области обеспечения военной безопасности.

Во исполнение поручений Верховного Главнокомандующего в приоритетном порядке продолжено развитие Сил специальных операций.

Развиваются территориальные войска. Они впервые применены в период пандемии, затем регулярно были задействованы в ходе ликвидации пожаров и наводнений. Территориальная оборона включена в общую систему обеспечения военной безопасности государства.

Этот день олицетворяет начало пути к независимости, что крайне важно для любого суверенного государства. Для защитников Отечества этот праздник является подтверждением важности их роли в обеспечении и поддержании этой независимости.

Во исполнение поручения Главы государства впервые проведен сбор с акимами областей и их заместителями. Подобные мероприятия также проводились с министрами и депутатами Парламента по вопросам организации работы Правительства военного времени и Советов обороны регионов.

В рамках председательства в ШОС в апреле в Астане проведено совещание министров обороны, а в мае в Алматы проведено заседание Совета министров обороны стран-участниц ОДКБ.

Автоматизирован процесс приписки призывников к своим участкам без посещения военкоматов. Это позволило сэкономить более одного млрд тенге ежегодно (перевозка, медслужбы, удостоверение о приписке и др.). Запущена цифровая платформа «Срочники 2.0». Система автоматически определяет рейтинг и распределяет срочников по вузам, предоставляет им доступ к электронной библиотеке.

По поручению Президента разработана Концепция военно-патриотического воспитания, функционирует «Центр военно-патриотического воспитания»,

объединяющий порядка восьми тысяч молодежных организаций.

- Прделана важная работа в направлении модернизации казахстанской армии. Как вы оцениваете проделанную работу в этом направлении и достигнутые результаты?

- Модернизация казахстанской армии представляет собой один из ключевых приоритетов нашего государства в области национальной безопасности. За последние годы мы сделали значительный прогресс в этом направлении. Внедрение передовых технологий в военном образовании и тренировках, обновление вооружения и военной техники, а также модернизация инфраструктуры – все это позволяет нам значительно укрепить оборонные возможности страны. Наша цель состоит не только в обеспечении количественных и качественных преимуществ военной техники, но и в создании высокоэффективной и гибкой структуры управления, способной оперативно реагировать на любые вызовы и угрозы.

Модернизация также охватывает область кибербезопасности и информационных технологий, что становится все более важным в современной военной практике. Внедрение цифровых решений позволяет не только повысить эффективность ведения боевых операций, но и обеспечить защиту важных информационных ресурсов.

- Какие результаты дает повышение престижа воинской службы и насколько сегодня молодое поколение казахстанцев проявляет интерес к армии?

- Повышение престижа военной службы, включая льготы в виде «кредитных каникул» и возможность поступления в вузы после армии, положительно сказывается на интересе молодежи к службе. Сегодня все больше молодых людей рассматривают армию как серьезный карьерный путь, а престиж военной службы возрастает, что способствует привлечению более квалифицированных и мотивированных новобранцев.

- Какими качествами и чертами характера необходимо обладать современному военнослужащему?

- Современному военнослужащему необходимы такие качества, как дисциплинированность, патриотизм, ответственность и высокий уровень физической и психологической подготовки. Немаловажными также являются умение работать в команде, способность к быстрой адаптации к меняющимся условиям и готовность к обучению новейшим технологиям и методам ведения военных операций.

- На Ваш взгляд, насколько сейчас мир далек от будущего, в котором не будет необходимости в армии? Почему нашей стране важно иметь Вооруженные силы?

- Мир пока далек от такого состояния, в котором армии не понадобятся. Международная нестабильность, конфликты и новые формы угроз, такие как киберугрозы, требуют постоянного укрепления обороны. Для Казахстана важно иметь сильные Вооруженные Силы, так как они являются гарантом независимости, мирного будущего и стабильности как внутри страны, так и на международной арене.

- Какие приоритеты в развитии казахстанской армии? Каким направлениям необходимо уделить особое внимание в ближайшем будущем?

- Приоритетами в развитии казахстанской армии являются модернизация военной техники и вооружения, внедрение новейших технологий в области обороны, укрепление системы кибербезопасности и развитие профессиональной подготовки военнослужащих.

Также важное внимание должно уделяться международному сотрудничеству в рамках миротворческих миссий.

- Ваши пожелания и поздравления военнослужащим в преддверии Дня республики.

- В преддверии Дня республики хочется пожелать всем военнослужащим крепкого здоровья, стойкости и мужества в их службе. Вы – опора и гарантия нашей независимости и безопасности, и ваш вклад в сохранение мира и стабильности невозможно переоценить. Пусть этот день станет для вас символом признания вашего труда и вашей миссии по защите нашей Родины.

Сегодня все больше молодых людей рассматривают армию как серьезный карьерный путь, а престиж военной службы возрастает, что способствует привлечению более квалифицированных и мотивированных новобранцев.

ӘСКЕР ТЫНЫСЫ

РЕПОРТАЖ

ЖАУЫНГЕРЛІК ТУДЫ ТАБЫСТАДЫ

«Шығыс» өңірлік қолбасшылығында 99280 әскери бөліміне жауынгерлік туды салтанатты түрде табыс ету рәсімі өтті.

Әскери бөлімнің тарихында есте қаларлық салтанатты шара орталық алаңда ұйымдастырылды. Оған ҚР Қорғаныс министрінің бірінші орынбасары – Қарулы Күштер Бас штабының бастығы генерал-лейтенант Сұлтан Камалетдинов, ҚР Қарулы Күштері Құрлық әскерлерінің Бас қолбасшысы генерал-майор Асан Жүсіпов, «Шығыс» өңірлік қолбасшылығы әскерлерінің қолбасшысы полковник Жеңіс Маралов, Абай гарнизоны әскери бөлімінің жеке құрамы, еліміз Қарулы Күштерінің ардагерлері мен облыстық ардагерлер кеңесінің мүшелері, облыстық тарихи-өлкетану музейінің жауынгерлік және еңбек даңқы бөлімінің өкілдері және дарынды балаларға арналған Ш.Уәлиханов атындағы «Жас ұлан» арнайы ерлер мектеп-лицейі интернатының тәрбиеленушілері қатысты.

Қорғаныс министрінің бірінші орынбасары Мемлекет басшысы – еліміз Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың грамотасын оқып беріп, 99280 әскери бөлімінің командирі полковник Муслим Кузубаевқа жауынгерлік туды табыс етті.

«Генералдар мен офицерлер, сержанттар! Құрметті ардагерлер! Сіздерді «Шығыс» өңірлік қолбасшылығы

аумақтық қорғаныс әскерінің 99280 әскери бөліміне жауынгерлік туды тапсыру күнімен құттықтаймын! Жауынгерлік ту – абырой, ерлік пен дақтың белгісі. Ол әскери бөлімнің Қарулы Күштерге тиесілігін білдіреді. Жауынгерлік ту әрбір әскери қызметшіге Отанымыздың ерлік дәстүрлері мен оны қорғау жолындағы қасиетті борышын еске салу үшін қызмет етеді. Әскери бөлімнің жеке құрамы жауынгерлік туды жанқиярлықпен және ерлікпен қорғауы тиіс және жау қолына бермеуге міндетті. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қорғаныс және әскери қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңға сәйкес, 2017 жылы 13 маусымда Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің аумақтық әскери құрылды. Аумақтық әскер еліміздің әкімшілік-аумақтық бірлігі шекарасы шебінде қойылған міндетті орындайтын Қарулы Күштердің құрамдас бөлігі болып табылады. Әскери бөлім, жалпы «Шығыс» өңірлік қолбасшылығы үшін бұл күн еліміздің Қарулы Күштерінің құрылуы мен дамуы тарихына енеді. Абырой, ерлік пен даңқ нышаны – Жауынгерлік ту арқашан биікте желбіресін! Құрметті әріптестер, қоңақтар! Сіздерге зор денсаулық, қиын да күрделі жауапты қызметте табыс, отбасында амандық, бақ-береке тілеймін!», - деді ҚР Қорғаныс министрінің бірінші орынбасары – Қарулы Күштер Бас штабының бастығы генерал-лейтенант Сұлтан Камалетдинов.

Ел Президенті атынан берілген Жауынгерлік туды қабылдап алған әскери бөлім командирі: «Әскери бөлімімізге жауынгерлік туды табыс еткендеріңіз үшін алғыс айтамыз. Абай облысы аумақтық қорғаныс бригадасының жеке құрамы еліміз Қарулы Күштерінің Жоғарғы Бас қолбасшысы қойған барлық тапсырмаларды орындайды» деп жауап қайтарды.

Абай облысының әкімі Нұрлан Уранхаев та лебізін білдірді. «Бүгінгі шара – ел қорғаны болар жас ұрпаққа ерлік, өрлік рухын паш ету. Бұл Отанға деген шексіз сүйіспеншілік пен адал қызметтің, шынайы патриотизм мен елдіктің жарқын үлгісі. Жауынгерлік туды қабыл алу – бейбіт өмір мен тәуелсіздікті қорғау сынды өнегесі мен өресі биік аманат жүгі. Құрметті сарбаздар! Сіздер – Отанымыздың мақтанышы мен қорғанысыздар! Жауынгерлік тудың тұғырын биік ұстап, әскери антақа адал, сертке берік болыңыздар! Ерлік даңқын асырып, мінсіз қызмет жолында табысты болыңыздар! Баршаныңа амандық, бейбіт өмір, баянды бақыт тілеймін! Ел іргесі аман, жеріміз тыныш болсын!», - деді ол.

Майор Талғат Мақсұтов, 99280 әскери бөлімі командирінің тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары – бөлім бастығы: «Біздің әскери бөлім Абай облысындағы 30-ға жуық маңызды объектіні қорғау және қүзету іс-шараларын өткізу, іс-қимылдардың, шабуылдардың, тойтарыстардың,

белгілі-белгісіз топтардың әрекеттерінің алдын алу мақсатында құрылған. Бүгін айтулы күн. Мен өте қуаныштымын. Жауынгерлік тудың астында Жоғарғы Бас қолбасшының міндеттері мен тапсырмаларын орындауға дайынбыз. Байрағымыз биік, елімізде бейбітшілік болсын!»

99280 әскери бөліміне жауынгерлік туды табыс ету рәсімінің соңында Абай гарнизоны әскери бөлімдері жеке құрамының саптық шеруі болды. Еске сала кетейік, 2017 жылы маусымның 13-і күні «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне қорғаныс және әскери қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңға қол қойылып, 2018 жылы сауір айында әкімдіктердің жанындағы аумақтық қорғаныс құрамалары Қарулы Күштер аумақтық әскерлерінің әскери бөлімдері

болып қайта құрылған болатын. Сол уақыттан бері 13 маусымда аумақтық қорғаныс әскерлерінің туған күні ретінде аталып өтеледі. Ол – еліміз Қарулы Күштерінің сенімді резерві болып саналады. Яғни, қажеттілік туындаған төтенше жағдай режимін қамтамасыз ету, табиғи, техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар мен олардың салдарын жоюға жұмылдырылады. Ал, 99280 әскери бөлімі Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылдың 3 мамырындағы «Қазақстан Республикасының әкімшілік-территориялық құрылысының кейбір мәселелері туралы» №887 Жарлығының, ҚР Үкіметінің 2022 жылдың 18 тамызындағы «ҚР ҚМ кейбір мәселелері туралы» Қаулысының және «Шығыс» өңірлік қолбасшылығы әскерлері қолбасшысының 2022 жылдың 22 қыркүйектегі бұйрығының негізінде Абай облысының Семей қаласында құрылды.

САРБАЗДАР САПҚА ТҮРДЫ

Аяғез гарнизонындағы танк әскери бөлімінің мерзімді қызметтегі сарбаздары салтанатты түрде запасқа шығарылды. 2023 жылдың күзінде әскерге шақырылған 230-ға жуық сарбаз Отан алдындағы борышын атқарып, үйлеріне қайтуға сапқа тұрды.

Жыл он екі ай бойы сарбаздардың жауынгерлік дайындығы мен жауынгерлік қабілеті артты. Олар жауынгерлік әзірлік сабақтарын тәжірибе жүзінде игеріп, оқу-жаттығуларында шеберліктерін көрсетті. Әскери мамандықтар бойынша жақсы нәтижелерге де қол жеткізді.

«Мерзімді әскери қызметті өтеу барысында әр сарбаздың бойында жауынгерлік рух қалыптасады. Үйлеріне аттанғалы отырған жауынгерлеріміз тәрбиелі, спортпен шыныққан әрі төзімді. Бір жылдың ішінде әскерде жүріп, қару-жарақ пен әскери техниканы сауатты меңгеруді үйренді. Түрлі көлемдегі тактикалық оқу-жаттығуларына да қатысты. Жақсы жауынгерлік тәжірибе алды. Сарбаздарымыздың үлкен өмір жолындағы сапарына сәттілік тілеймін!», - деді 10810 әскери бөлімінің командирі подполковник Дастан Мұхаметжанов.

Шығарып салу шарасында құрылым командирлері жауынгерлерге үлгілі қызметтері үшін ризашылықтарын білдірді. Қызметтік міндеттерін адал орындаған, жауынгерлік дайындықта үздік нәтиже көрсеткен және үлгілі тәртібімен ерекшеленген сарбаздарға алғыс хаттар мен естелік сыйлықтар табысталды.

ЖАУЫНГЕРЛЕРДІ ШЫҒАРЫП САЛДЫ

«Шығыс» өңірлік қолбасшылығының 44736 әскери бөлімінде ҚР Қарулы Күштеріндегі белгіленген мерзімді қызметтерін өткерген жауынгерлерді әскер қатарынан шығарып салу рәсімі өтті.

Отан алдындағы мерзімді әскери қызметін абыроймен атқарған жауынгерлерді әскери бөлімнің командирі подполковник Талап Бирбаланов құттықтады. Ол 2023-2024 жылдар аралығында қызметтік міндеттерін жауапты атқарып, жауынгерлік әзірлік барысында белсенділік танытқан және жоғарғы көрсеткіштерге қол жеткізген сарбаздарды мақтау грамотасымен марапаттады. Қатардағы Жандос Жоламан, Бағымжан Ақжігітов, Самат Тұрсынұовтың кеудесіне «Кеңес Одағының Батыры, Халық қаһарманы, Армия генералы С.К.Нұрмағанбетовтың 100 жыл» төсбелгісін тақты. Қатардағы Самат Тұрсунов, Диас Құнанбаев, Сейіт Жұмаділ, Махат Рақышев, Ілияс Серікболұлы «Спортшы жауынгер» белгісін алды. Әскери міндетін атқарғандарға қызметтік міндеттеме де берілді. Әскери бөлімде мерзімді қызметін өткен 8 сарбаз рейтинг нәтижелерінің негізінде оқуға түсуге мүмкіндік беретін ұсыным алды. Ақын сарбаз Бағымжан

Ақжігітовке өлеңдерінің топтамасы жарияланған «Сарбаз» газетін естелікке сыйға тартты.

Сонымен қатар сарбаздардың ата-аналарына бөлім командирінің алғыс хаты да табыс етілді. «Сіздің балаңыз 44736 әскери бөлімінде қызметтік борышын абыроймен атқарып, әріптестерінің жанында сыйлы, тәртіпті сақтай алатын сарбаз ретінде өзін көрсете білді. Сіздерге балаңызға жақсы тәрбие бергендеріңіз үшін үлкен алғыс білдіремін. Отбасыңызға зор денсаулық, құт-береке, бақыт тілеймін!» делінген алғыс хатта.

Тәрбие және идеологиялық жұмыстар бөлімі бастығының әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмысты ұйымдастыру жөніндегі көмекшісі Гүлфат Рафикова бастаған әскери әйелдер де жауынгерлерді әскер қатарынан шығарып салды. Әскерде ана орнына ана бола білген жандарға сарбаздар ризашылықтарын білдіріп, қимастықпен қоштасты. Бөлім командирі

подполковник Талап Бирбаланов мерзімді әскери қызметін аяқтағандарды Семейдің теміржол вокзалынан шығарып салды. Оларға сәттілік тілеп, әскердегі бір жылда жинақталған тәжірибенің өмірде дұрыс жол

табуға септігін тигізетініне зор сенім білдірді.

Алуа Искакова
Суреттерді түсірген автор

В ВУЗ С АРМЕЙСКИМ ОПЫТОМ

С 2023 года Министерство обороны повышает мотивацию к срочной службе. С этой целью оборонное ведомство заключило меморандум с вузами страны, который предусматривает бесплатное обучение для прошедших срочную службу. Меморандум подписан более чем с 82 университетами страны, в которых предусмотрено выделение трех тысяч мест для бывших срочников.

Нариман ДЮСЕНОВ

Одним из тех, кто успешно прошел службу и продолжает обучение в университете, является Тамерлан Сериков, служивший в качестве диспетчера-оператора на командном пункте противовоздушной обороны Сил воздушной обороны РК (с. Малиновка). Его прадеды сражались с фашистами в годы Великой Отечественной войны, поэтому для него было важно добровольно пойти в армию, чтобы закалить свой внутренний стержень.

Оказавшись в своем подразделении, парень узнал, что есть возможность поступить в вуз после окончания срочной службы. В этом ему помогли командир командного пункта и заместитель по воспитательной и идеологической работе, которые объясняли новобранцам все детали существующей программы. Они предупредили, что для получения льготы необходимо показывать хорошие результаты во всех видах подготовки, после чего будет выведен рейтинг солдата, влияющий на получение возможности

обучаться со стопроцентной скидкой.

Такая возможность многих заставила задуматься. Тамерлан решил воспользоваться своим шансом, поскольку для него важно постоянно развиваться и приносить пользу своей стране и обществу. К тому же, обладая склонностями к точным наукам, он не раз становился призером различных республиканских конкурсов в области науки.

«Возможность поступить на бесплатное обучение сильно мотивировала нас. Все мы старались показать себя с лучшей стороны и были своего рода соперниками. Но, несмотря на это, мы были в одной команде и стояли друг за друга горой. Примером для нас были наши командиры, на которых мы равнялись», - говорит Тамерлан Сериков.

Во время службы оценки солдат вывешиваются на всеобщее обозрение. В конце срока службы командир выводит окончательный балл, с которым срочник может ознакомиться на платформе Министерства обороны «Срочники 2.0». Там же отслуживший гражданин может ознакомиться со своими баллами и получить соответствующий сертификат о поступлении в вуз.

По итогам своей службы Тамерлан получил высокий рейтинговый балл, что позволило ему поступить в Карагандинский государственный технический университет им. Абылкаса Сагинова на специальность «Биотехнология».

В вуз Тамерлан поступил без экзаменов, пройдя лишь собеседование. По его словам, на собеседовании присутствовал представитель военной кафедры и члены приемной комиссии.

«На собеседовании представители вуза задавали вопросы, касающиеся армейской службы, а также моей специальности. К примеру, мне они задавали вопросы по химии, физике и математике. В период службы в армии мне удалось приумножить имеющиеся знания, поэтому собеседование для меня прошло довольно легко», - вспоминает Тамерлан Сериков.

В ходе собеседования парень произвел на членов комиссии яркое впечатление не только своими знаниями в области точных наук, но и четким пониманием армейских правил и функционирования всей армейской системы. Все это позволило Тамерлану занять первое место в рейтинге поступающих в данный вуз и получивших полную скидку на обучение.

Начав студенческую жизнь, наш герой вступил на новый этап своего пути. Благодаря приветному в армии порядку и дисциплине ему легко удается планировать свое время таким образом, чтобы успевать все: ходить на учебу, посещать курсы вождения и корейского языка. По окончании четырехлетнего обучения Тамерлан планирует продолжить научную деятельность в качестве доцента, а затем и профессора.

«Сегодня Министерство обороны выстраивает рабочую систему подготовки кадров. Важным ее преимуществом является то, что она прозрачно демонстрирует результаты человека во время его службы. Если он реально много работал, то он получит свою заслуженную награду. Главное – не нужно бояться армии», - говорит студент Тамерлан Сериков.

В продолжение истории Тамерлана такой же путь

пределал Алихан Шакир, который по окончании службы в войсках ПВО (г. Приозерск) решил поступить в Карагандинский государственный технический университет по специальности «Электроэнергетика».

Наш герой служил в роте охраны, бойцы которой несут службу по охране территории в вооруженном карауле. По словам Алихана, главное качество бойцов данной роты – это терпение, позволяющее стоять в карауле по два часа в жару и холод с автоматом и бронжилетом.

В армии от своих командиров Алихан узнал о существующей программе, предусматривающей бесплатное обучение для отличившихся солдат-срочников. Помимо хороших показателей во всех видах подготовки, солдат должен быть дисциплинированным и порядочным.

Поступление в вуз и получение высшего образования было мечтой Алихана. К тому же, по его собственному признанию, возможность получить скидку не обременяла бы семейный бюджет затратами на обучение.

В процессе выбора вуза (кандидатам предоставляется три университета на выбор) наш герой руководствовался наличием необходимой специальности. После некоторых раздумий он остановил свой выбор на трех высших учебных заведениях: Карагандинском государственном техническом университете, Евразийском национальном университете и вузе в родном Жезказгане. В итоге, согласно своему рейтинговому баллу, он получил сертификат на обучение в Караганде, куда и приехал учиться, получив место в общежитии.

Сегодня Алихан Шакир продолжает обучение по выбранной специальности. Перед армией он успел получить диплом о среднем образовании в колледже по специальности «Электроэнергетика», поэтому в университете он пройдет сокращенный курс обучения (2 года 10 месяцев). Однокурсники часто спрашивают его об армии. Алихан охотно делится своими воспоминаниями и советует молодым людям пройти армию, ведь отдав ей целый год, человек никогда его не забудет. Кроме того, армейская выучка и дисциплина сразу выделяют человека в общей толпе. Это выдает в нем серьезного и вдумчивого гражданина, который имеет перед собой четкую цель и стремится к ней.

Младший сержант Мухангали Бокейхан узнал о возможности получить полную скидку на обучение еще до армии. Посоветовавшись с родителями, он отправился служить в танковую бригаду (г. Аягзот), где проходил службу командиром отделения в мотострелковом батальоне.

Он вспоминает, что год службы пролетел, словно один день. Бокейхан был мобилографом бригады, снимал видеоролики для Министерства обороны, а

также выполнял работу барбера. За хорошие показатели в боевой и политической подготовке, а также за активное участие в жизни бригады получил «младшего сержанта».

В период службы Бокейхан неделя за неделей упорно трудился, чтобы быть одним из лучших. К слову, из всей бригады скидку на обучение получили лишь четыре человека.

Когда пришло время выбирать, то наш герой сделал акцент на двух университетах в Алматы и одном в Астане. В один из августовских дней ему позвонил заместитель командира по боевой части подполковник Саги Батырханов – очень важный человек в жизни Бокейхана, который всячески поддерживал его во время службы, и как признается наш герой, заменивший брата.

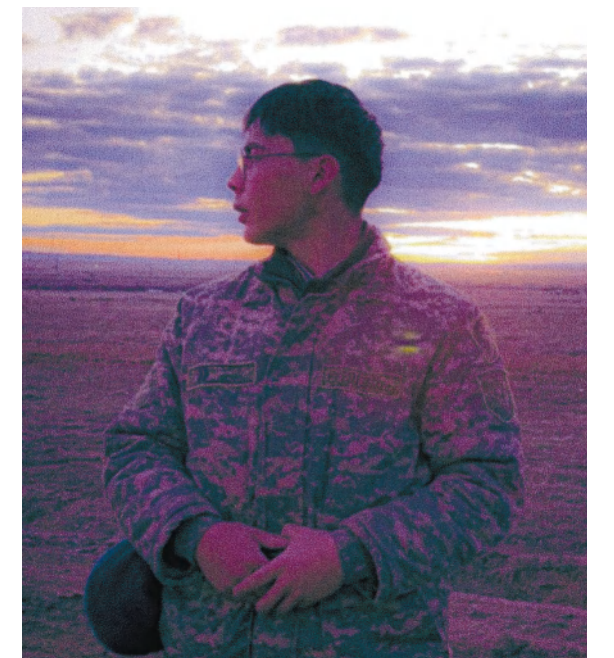
Услышав родной голос, Бокейхан был готов откликнуться на просьбу дорогого его сердцу человека, но тот сказал: «Поздравляю тебя с получением сертификата на обучение. Ты достойный человек и солдат, который не кладая рук работал на благо Родины, и ты реально его заслужил».

Согласно сертификату, Бокейхан поступил в КазНУ им. Аль-Фараби на факультет «Информационные технологии», образовательная программа – «Наука о данных».

«Мои однокурсники с удивлением воспринимают то, что после службы в армии можно получить полную скидку на обучение. Я честно говорю им, что для этого человеку нужно сильно постараться», - говорит студент Мухангали Бокейхан.

Сегодня наш герой продолжает интеграцию в студенческую жизнь. По его мнению, сертификат на стопроцентную скидку на обучение в вузе – это отличная возможность для самореализации, при условии, что у молодого человека уже есть за спиной незабываемая «армейская школа». Кроме того, сертификат действует на протяжении двух лет, поэтому у молодого человека есть время все обдумать и принять решение о поступлении.

Все наши герои в один голос отмечают, что разработанная система – это уникальный шанс для каждого гражданина. Служба в Вооруженных Силах позволит окрепнуть и найти настоящих друзей со всей страны. Для каждого из них год армейской жизни запомнится на всю жизнь, а знания, полученные там, пригодятся в достижении новых высот. И главное, каждый из них говорил: «В армию нужно идти и не бояться ее, ведь именно в армии закаляется характер и формируется настоящая мужская дружба».

ЗАСЛУЖЕННАЯ НАГРАДА

27 солдат, проходивших службу в войсковых частях 68665, 21450, 84413, были поощрены памятными подарками и благодарственными письмами.

Наручные часы воинам вручила заместитель начальника Департамента по делам обороны города Алматы полковник Гаухар Сырлыбаева.

В торжественном мероприятии приняли участие представители Алмалинского районного акимата, ветераны Вооруженных Сил РК и воспитанники военно-патриотического движения «Жас сарбаз».

Военнослужащие получили ценный подарок за помощь населению в ликвидации последствий весеннего паводка в Западно-Казахстанской области. Мужественно и самоотверженно

они помогли справиться жителям региона с водной стихией, защищали их дома и инфраструктурные объекты.

«Вы с честью и достоинством выполнили свой долг перед Родиной и оказали неоценимую помощь населению в трудное для страны время. Эта награда – заслуженная, – подчеркнула полковник Гаухар Сырлыбаева.

Торжественную атмосферу мероприятия дополнила концертная программа, подготовленная учащимися школы-гимназии № 177 и общеобразовательной школы № 85.

ТРУДНОСТИ ЗАКАЛЯЮТ

Лейтенант Асан Хадесов, старший авиационный техник Карагандинской авиационной базы, уверен, что к своей мечте необходимо двигаться, невзирая на трудности. Он всегда хотел стать летчиком, но медкомиссия отклонила его кандидатуру из-за совсем небольших отклонений по зрению. Однако молодой человек не отступил от поставленной цели и окончил Военный институт Сил воздушной обороны имени Дважды Героя Советского Союза Т. Я. Бегельдинова в Актобе, влившись в строй специалистов, без которых немислима эксплуатация боевых самолетов.

Фархат КИНЖИТАЕВ,
Алмагуль ДАРМАНКУЛОВА (фото)

Он родился в Акжарском районе Северо-Казахстанской области. В семье с детства взращивалось уважительное отношение к людям в погонах: дедушка героически воевал в Великой Отечественной, родной брат по сей день служит в войсках специального назначения. После окончания девятого класса парень поступил в Карагандинскую военную школу «Жас улан», параллельно посещал летные курсы в Астане. Освоил легкий учебный самолет TL-2000, который дал путевку в небо многим казахстанским пилотам. По итогам имел порядка 30 часов полета, самостоятельно, без инструктора.

«Окончательно решил стать летчиком. Поэтому подал документы в Военный институт СВО, однако не прошел медкомиссию. Совсем чуть-чуть ослабло зрение, видимо, слишком усердно учился, – разводит руками Асан. – Однако отчаиваться не стал, решил стать техником. Подумал, пусть я не буду летать, но с авиацией буду связан».

Спустя четыре года молодой человек надел лейтенантские погоны и отправился служить на Карагандинскую авиабазу, носящую имя Героя Советского Союза Нуржана Абдырова. В настоящее время командиром войсковой части 50185 является один из лучших отечественных военных летчиков – полковник Нурлан Бекбосынов, заместителем командира по воспитательной и идеологической работе – подполковник Биримжан Тюлюпбаев. Мастерство личного состава Карагандинской авиабазы ежегодно подтверждается при проведении совместных командно-штабных, оперативных-тактических учений, в том числе с боевой

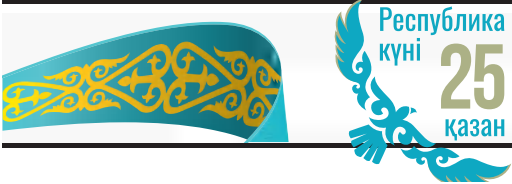
стрельбой, проводимых как в рамках Вооруженных Сил РК, так и между странами-участницами ОДКБ.

На вооружении Карагандинской авиабазы состоят современные многоцелевые истребители Су-30СМ, которые относятся к воздушному поколению 4+++. Они способны решать задачи по уничтожению современных и перспективных истребителей в операциях по завоеванию господства в воздухе, отражению массированных налетов разнородных сил противника, в том числе, крылатых ракет, беспилотников, прикрывать войска и объекты инфраструктуры от ударов с воздуха. Это грозная и сложная машина, долгая и безопасная эксплуатация которой невозможна без соответствующего технического обеспечения.

«Моя задача заключается в ремонте, обслуживании, проверках авиационной техники и оборудования. Это широкий спектр задач, авиационные техники несут ответственность за диагностику и устранение неисправностей, выполнение плановых проверок и ремонтных работ, а также за обеспечение соответствия всех систем и компонентов воздушного судна стандартам безопасности и регулятивным требованиям. В чем особенности и сложности профессии? Необходимо понимать сложные технические системы, досконально знать их устройство. Важно концентрироваться на различных деталях, мелких неисправностей не существует. И, конечно, надо осознавать свою степень ответственности за безопасность и надежность вверенной тебе техники, обладать способностью терпеливо и усердно работать над задачами, требующими внимания и точности, – рассказывает лейтенант Хадесов».

В числе своих старших товарищей и наставников наш собеседник назвал преподавателя Военного института СВО Самата Юсупова, который всячески поощрял стремление молодого человека связать свою жизнь с авиацией, помогал советами. А также заместителя командира в/ч 50185 по инженерно-авиационному обеспечению Олжаса Куанышбаева и командира эскадрильи Ахмади Оразгали.

ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

«Жауынгер әскери өмірде шыңдалады» демекші, егеменді еліміздің Қарулы Күштерінің әскери қызметшілері әр жылға белгіленген оқу жылында жауынгерлік даярлықтарын арттырып, Отан қорғау жолындағы қызметте өздерінің әскери біліктіліктерін шебер меңгеріп келе жатқандығына жоғары баға беруге тиіспіз. Бұл күндері Приозерск гарнизонына қарасты 44841, 06708, 18405, 60601 әскери бөлімдерінің 2024 оқу жылғы қорытынды сабақтары өтуде.

Оқу жылын қорытындылауды осы бөлімнен құралған офицерлер және гарнизон бастығы полковник Савельев Дидар Шаймуратович қорытынды сабақтарына баға беруді өз бақылауына алған.

Оқу жылының қорытынды сабақтарына әскери бөлімдердегі жеке құрам түгел қатысады. Сабақ қорытындысын шығару барысында әрбір әскери қызметшінің жауынгерлік даярлықтағы ептілігіне,

оқу жылында меңгерген біліміне және шеберлік әдіс-тәсіліне баға беріледі.

Сонымен қатар, жеке құрамның әскери техниканы жетік меңгеру және жауынгерлік даярлықты жетілдірудегі дене бітімін шыңдауды да бағалау бар екенін еске саламыз.

Әскери бөлімдер оқу жылын қорытындылауды осы бөлімнен құралған офицерлер мен келісімшарт қызметкерлері өздеріне бағынысты жеке құрамға өз тараптарынан көмек қолын созды.

Ендіше, қатардағы сап түзеген барлық әскери қызметшілерге оқу жылының қорытынды сабақтарын табысты аяқтап, жоғары көрсеткіштегі бағаларға қол жеткізулеріне тілектестік білдіреміз!

Думан ЖҰМАШЛЫ

ҚЫСҚЫ КЕЗЕҢГЕ ДАЙЫНДЫҚ

«Астана» өңірлік қолбасшылығы әскерлеріне қарасты 06708 әскери бөлімінде қару-жарақ пен әскери техниканы қысқы пайдалану мерзіміне көшіру жөніндегі жұмыстар қарқынды жүруде.

Аталған іс-шара нақты қойылған талаптар мен нормаларды сақтай отырып, жеке құрамға қауіпсіздік шараларының ережелерін жеткізу, қызмет көрсетудің тәртібі мен қысқы кезеңде техникаларды пайдалану ерекшеліктерін түсіндіру жұмыстарымен басталған болатын.

Бөлім командирінің қару-жарақ жөніндегі орынбасары майор Таспамбетов Асқаттың айтуынша, қару-жарақ пен әскери техникаларды қысқы кезеңге көшіру кезінде басты салмақ барлық дәрежедегі командирлер мен әскери бөлімдегі дивизион командирлерінің материалдық-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі орынбасарларына артылады.

Ауа райының қолайсыз қатаң уақытына қарай әскери қызметшілер төмен салқындықш сұйықтықтарды, сүзгіш элементтерді және тозған техниканың резеңке бұйымдары мен майларды ауыстыру, тораптар мен механизмдерге техникалық қызмет көрсетуі қажет.

Жауынгерлік машиналар паркінің аумағында тиісті тәртіппен қоймалар мен көлік тұрақтарына ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізіледі.

Әскери бөлімге қарасты барлық бөлімшелер қосалқы бөлшектермен, қажетті құралдармен және жанар-жағармайдың басқа да түрлерімен жабдықталған.

Әскери бөлімнің Жауынгерлік машиналар паркінің

аумағындағы атқарылып жатқан жұмыстардың жоспарлы түрде жүзеге асуын бақылауға келген бөлім командирі бөлім жеке құрамының қару-жарақ пен әскери техникаларды қысқы кезеңге көшіру ауыстыру кезіндегі жұмыстарына жоғары баға берді.

Қару-жарақ пен әскери техникаларды қысқы кезеңге көшіруге жауапты тұлғаларға бірқатар тапсырма берген полковник Жунисалиев Нүркен: «Біздің әскери бөліміме тиесілі барлық қару-жарақ пен әскери техникалар ақаусыз, кез келген ауа райына дайын болуы керек.

Жыл сайынғы еліміздің барлық жеріндегі Қарулы Күштерге тиесілі әскери бөлімдердегі жоспарға сай өтетін қысқы кезеңге ауыстыру жұмыстарының маңыздылығы өте зор.

Себебі, жұмыс барысында техникалар толықтай тексеріліп, анықталған ақаулары қалпына келтіріледі. Қару-жарақ пен әскери техникаларды жақсы жағдайда ұстау – біздің басты міндетіміз!», - деп өзінің көкейдегі ойын жеткізді.

Маусымдық жұмыстарды жүзеге асыру кезінде жауынгерлік және арнайы техниканың, сондай-ақ жеке құрам мен қауіпті жүктерді тасымалдауға арналған әскери автокөліктердің техникалық жай-күйіне ерекше назар аударылатын болады.

Думан ҚҰРМАНҒАЛИЕВ

ЖАНҰЯ ЖАҒДАЙЫН ҚАМТЫҒАН ЖИЙН

53975 әскери бөлімнің (тәрбие және идеологиялық жұмысы жөніндегі) әскери қызметшілердің отбасы мүшелерінің қатысуымен жиналыс өтті.

Әскери қызметшілердің әйелдеріне жиналысты 53975 әскери бөлім командирінің (тәрбие және идеологиялық жұмысы жөніндегі) орынбасары полковник Е.Исманкулов ашты.

Әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмысты ұйымдастыру жөніндегі бөлімнің жылдық қорытындысын бөлім бастығының көмекшісі азаматтық персонал Ж.Какимжанова слайд көрсету арқылы ұйымдастырды.

Бөлімнің қаржы қызметінің өкілі сержант И.Курышина қаржы жөнінде әскери қызметшілердің сұрақтарына қысқаша жауап берді. Бөлімнің офицер-психологы

лейтенант А.Советова әскери қызметшілердің әйелдеріне тренинг өткізді.

Соңында 53975 әскери бөлімнің әскери қызметшілердің отбасы мүшелерімен жұмысты ұйымдастыру жөніндегі бөлім бастығының көмекшісі әскери қызметшілердің жұбайларымен сауалнама өткізді.

Жиналыстың соңында әйелдерге рақмет айтылды, кішігірім сыйлықтар тапсырылды.

Азаматтық персонал
Ж.Какимжанова

ЖЫЛДЫҚ ТӘЖІРИБЕ СЫНҒА ТҮСТІ

Биылғы оқу жоспарына сәйкес Қарулы Күштерде жеке құрамды тестілеу және жауынгерлік даярлық пәндерінен сынақ тапсыру қазан айының соңына дейін жалғасады. Оның нәтижелері бойынша бөлімшелердің жауынгерлік әзірлігі мен жауынгерлік қабілетінің деңгейі бағаланатын болады. Сынақты Қарағанды облысының қорғаныс істері жөніндегі департаментінің қызметкерлері де тапсырды.

Қарағанды гарнизонында әскери қызметшілер тактикалық, арнайы, атыс, саптық, дене шынықтыру және басқа да даярлық түрлерін қамтитын жауынгерлік даярлықтың негізгі пәндерінен сынақтар тапсыруда. Әскери топография, жауынгерлік машиналар мен автомобиль техникасын жүргізу дағдыларынан білімдері тексеріліп жатыр.

Қарағанды облысының қорғаныс істері жөніндегі департаментінің қызметкерлері де бұл сынақтан тыс қалмады. Кешенді тексеріс әскери қызметшілер мен бөлімшелерді даярлаудың барлық аспектілерін қамтыды. Қару-жарақ пен әскери техниканың жағдайы да зерделенуде. Бағынысты құрамаларда жауынгерлік даярлыққа басшылық ету бойынша лауазымды тұлғалардың жұмысын ұйымдастыру жүйесіне ерекше назар аударылады.

Бірінші кезеңде саптық жиын өткізілді, онда жеке құрамның сыртқы түріне қойылатын талаптардың сақталуы зерделенді, мемлекеттік-құқықтық пәндер мен жалпыәскери жарғылардан білімі тексерілді. Комиссия жауынгерлік кезекшіліктің ұйымдастырылуын, диверсияға қарсы қауіпсіздіктің жай-күйін, лауазымды тұлғалардың бағынысты құрамалар мен әскери бөлімдердегі жауынгерлік және жұмылдыру дайындығы мәселелерін ұйымдастыру сапасын тексерді.

Қорытынды тексеріс жыл сайын оқу жылының соңында барлық әскери бөлімдерде жүргізіледі. Әр жылда өтетін тестілеу әскерлердің жауынгерлік дайындығы мен жауынгерлік қабілетін қамтамасыз етуге, бөлімшелердің тиімділігі мен үйлесімділігін арттыруға бағытталған.

ӘСКЕРИЛЕРДІҢ ОТБАСЫ МҮШЕЛЕРІМЕН ЖҮЗДЕСТІ

Қазақстан халқы Ассамблеясының республикалық аналар кеңесінің «Салауатты сана» жобасы аясында Аягөз гарнизонының 10810 әскери бөлімінде көшпелі диалог алаңы ұйымдастырылды.

Көшпелі диалог алаңында нашақорлық, лудомания, тұрмыстық зорлық-зомбылық, буллинг және ысырапшылдықтың алдын алу және онымен күресу жөніндегі жүйелі жұмысты ұйымдастыру мәселелері талқыланды. Қазақстан халқы Ассамблеясы аналар кеңесі төрайымының орынбасары Баян Ахатай әскери қызметшілердің отбасы мүшелерінің алдында бес әлеуметтік кеселдің алдын алу жайында сөз қозғады. Қоғамның өзекті мәселесі болып тұрғандықтан, ұрпақ мүддесі үшін бірлесіп жұмыс жүргізудің маңыздылығын баса айтты. Отбасындағы зорлық-зомбылық ретінде бағаланатын іс-әрекеттер мен олардың түрлері, отбасындағы қарым-қатынастың бала психологиясына әсері және тұрмыстық зорлық-зомбылық пен буллингтен қорғау шаралары да талқыға түсті. Абай облысы Қоғамдық келісім директоры Надежда Шарова Қазақстандағы этносаралық саясат мәселелеріне

тоқталды. Сондай-ақ, әскери бөлім тарапынан да сөз алғандар болды. 10810 әскери бөлімі командирінің тәрбие және идеологиялық жұмыстар жөніндегі орынбасары подполковник Бақыт Қашқынбаев пен 10810 әскери бөлімінің тәрбие жөніндегі офицері аға лейтенант Серік Бигожанов әскери қызметшілердің отбасындағы зорлық-зомбылықтың, нашақорлықтың және лудоманияның алдын алу бойынша әскери қызметшілермен атқарылып жатқан жұмыстар туралы баян етті.

Шара соңында республикалық көшпелі диалог алаңында белсенді азаматтық ұстаным мен бірлікті нығайту үшін үлес қосқан белсенділер алғыс хаттармен марапатталды.

Алу ИСКАКОВА

ВETERАНСКИЙ УГОЛОК

«ВСЕ ВОСПРИНИМАЛОСЬ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВОЙНЫ...»

25 октября 2024 года свой юбилей отмечает участник Великой Отечественной войны Поддубный Николай Григорьевич, китель которой украшают медали «За отвагу», «За Победу над Германией», Маршала Советского Союза Жукова, Ордена Отечественной войны, юбилейные награды.

Уроженец Новосибирска учился в школе ремесленного дела. Ничего не предвещало беды. Были свои планы на жизнь.

- Однажды мы планировали отметить день рождения за праздничным столом, где нам довелось встретить 22 июня 1941 года. Казалось, после сообщения Левитана об объявлении войны Германией Советскому Союзу, в городе ничего не изменилось: не было выстрелов, еще не падали бомбы на дома. Никаких внешних перемен, но в сердцах людей, в их сознании теперь все воспринималось через призму войны. Жизнь как бы разделилась на мирную, довоенную и военную. Мирная осталась по ту сторону невидимого барьера, а военная опутала всех нас опасностью, страхом, тревогой. Началась мобилизация. Мобилизованные сибирские мужчины собирались у казарм, которые были построены на северной окраине города. Шли с женами, стариками, с детьми. Мужики успокаивали женщин, но и у мужчин на глазах часто выступали слезы. Я прежде никогда не видел плачущего отца, а на вокзале в минуты прощания он плакал. Видимо, многие предчувствовали свою смерть. Позже многие пали смертью храбрых. И тогда у меня появилось желание немедленно пойти на фронт, - вспоминает ветеран. - После окончания Омской танковой школы я ушел на фронт. Боевое крещение получил в 1943 году. Воевал на Северо-западном и

Украинском фронтах.

Наш герой был подрывником в составе отдельного стрелкового батальона. Его воспоминания той поры хранят собственные свидетельства того, что довелось испытать нашим детям в войну, когда они становились жертвами чудовищной жестокости гитлеровских захватчиков, тружениками, бойцами. Изюм всех сил, а нередко героическими подвигами приближали как могли желанный День Победы. Они спасали жителей еще оставшихся деревень.

- Как-то глубокой ночью скрытно мы выводили всех в незнакомую для врага местность. А население все старики, женщины, ребята. Наши бойцы помогали матерям нести малышей, ослабевшим - одолевать возвышенности, глубокие овраги. Каждому хотелось, чтобы спасенные поскорее почувствовали себя в полной безопасности, тепле и спокойствии, - рассказывает ветеран.

Николай Григорьевич во время налетов на вражеские обозы, автоколонны и склады пополнял запасы продовольствия эвакуированного населения, но не всегда удавалось. Тогда последнее отдавал больным и ребятишкам.

Рядовой Николай Поддубный был отличным подрывником. Он закладывал мины под различную немецкую военную технику и приводил в действие

взрывные устройства, когда колонны начинали движение. Как-то ему удалось заминировать и подорвать железнодорожный состав с тяжелым вооружением. За годы войны уничтожил огромное количество техники.

Победу встретил в городе Бауцен в Германии. Демобилизовался в 1946 году. После окончания войны вернулся в Новосибирск, здесь трудился на заводе «Оловокомбинат». Позже переехал в Павлодарскую область, полюбив казахстанскую землю, навсего остался здесь, тут обзавелся семьей.

На земле Прииртышья занимался военно-патриотическим воспитанием молодого поколения, где

призывал чтить славные традиции старшего поколения. Надо всем помнить, говорил ветеран, о том, что благодаря нам, победителям Великой Отечественной войны, нынешние люди живут в мире и достатке. В своих беседах с допризывной молодежью он неоднократно приводил слова поэта «Баллада о солдате», где есть такие строки:

Он выдохнуть с болью успел: «Белосток»...
И пал на высоте. И кровью истек.
И некогда было в ту злую страду.
Зажег над солдатской могилы Звезду.
И вдруг удивился
Степной Белосток:
Пророс из солдатской могилы Цветок.
Он был, как кумач, удивительно ал.
Горячею кровью цветок польхал.
Ни в дьявольский зной
Не вянет, не гаснет
Цветок огневой.
И люди дивятся
На горьком юру:
- Солдатское сердце
Горит на ветру!..

Давно заросли раны на родной земле, обвалились окопы, в прошлое уходят ясные битвы за нашу Родину. Но война - это миллионы ярчайших судеб, которые силой своей формируют новые судьбы людей, которые прошли через годы Великой Отечественной войны. Поэтому молодому поколению казахстанцев нужно ценить согласие и стабильность в обществе, а воинам Вооруженных Сил честно и добросовестно нести службу на благо суверенного Казахстана пожелал ветеран.

В день юбилея вместе с представителями местных исполнительных органов поздравить ветерана пришли и военнослужащие Департамента по делам обороны Павлодарской области и гарнизона, которые вручили ему от имени руководства благодарственные письма.

Сапаргали ЖАГИПАРОВ

ВЕКОВОЙ ЮБИЛЕЙ

Вековой рубеж перешагнул участник Второй мировой войны алматинец Абдрахман Ишмухамедов. Ему исполнилось 100 лет.

он получил тяжелое ранение, но пройдя лечение в госпитале, снова вернулся на передовую.

Принимал участие в освобождении Псковской и Новгородской областей, прошел Прибалтику и Украину, а радостную весть о Победе встретил в Бухаресте. За проявленные отвагу и мужество был награжден орденом Красной звезды и орденом Отечественной войны I степени.

После окончания войны Абдрахман Шарипович вернулся в Казахстан, поступил в университет, успешно защитил кандидатскую диссертацию, а затем и докторскую. На протяжении почти 60 лет доктор философских наук вел активную научно-педагогическую деятельность, обучал студентов в ведущих вузах страны, таких как КазНУ имени аль-Фараби, КазНПУ имени Абая и Карагандинский политехнический институт.

Военнослужащие местных органов управления регулярно навещают ветерана, справляясь о его здоровье и необходимой помощи.

С поздравлениями к фронтовику домой пришли военнослужащие управления по делам обороны Алмалынского района и председатель филиала РОО «Ветераны Вооруженных Сил» города Алматы полковник в отставке Тулеген Мустафин. Они вручили ему поздравительный адрес и продуктовый набор.

Абдрахман Шарипович родился 21 октября 1924 года в Костанайской области. Детство провел в Шымкенте, куда переехала его семья. После окончания средней школы поступил в железнодорожное училище, но жизнь его изменилась с началом войны. Юноша добровольно ушел на фронт, парня со средне-специальным образованием направили в школу связистов.

На фронте связист Абдрахман Ишмухамедов обеспечивал передачу важных данных, от которых зачастую зависел исход событий. В один из дней

С БЛАГОДАРНОСТЬЮ ЗА ПОБЕДУ

В столице участника Второй мировой войны Рзагула Байкешева поздравили со 101-м днем рождения.

Фронтоника Рзагула Байкешева навестили военнослужащие Департамента по делам обороны города Астаны, представители городского акимата, общественных организаций и ветераны Вооруженных Сил.

Рзагул Байкешев родился 18 октября 1923 года в Мугалжарском районе в Актюбинской области. В 1939 году окончил аульскую школу, до войны успел поработать рабочим в совхозе.

Призванный на фронт в 1943 году воин из Казахстана Рзагул Байкешев принял участие в боях под городом Ржев, в Великолукской наступательной операции, прошел дорогами войны через Польшу, Румынию и Венгрию. Домой он вернулся в звании ефрейтора.

Участник кровопролитных сражений награжден орденами Отечественной войны I и II степени, «Маршал Г. К. Жуков» и рядом юбилейных медалей.

После войны аскал работал экспедитором в совхозе Рождественка Акмолинской области, в 1983 году вышел на заслуженный отдых. Воспитал двух сыновей, у него пятеро внуков и семь правнуков. Сейчас проживает с внуком Талгатом и его семьей.

Заместитель председателя РОО «Ветераны Вооруженных Сил» генерал-майор в отставке Марат Нагуманов передал ветерану поздравления от имени министра обороны генерал-полковника Руслана Жаксылыкова, поблагодарив его за проявленный героизм в годы войны.

Школьники читали стихи ветерану, а городской оркестр играл военные марши.

Любимые старшим поколением песни исполнили артисты Национального военно-патриотического центра Вооруженных Сил РК.

Ветеран тепло принял поздравления и пожелал молодому поколению успешной службы, семейного благополучия и чистого неба над головой.

ВНИМАНИЕ К ДЕТАЛЯМ

Руководитель РОО «Комитет солдатских матерей «Аналар жүрегі» посетила воинские части Карагандинского гарнизона.

Фархат КИНЖИТАЕВ,
Алмагуль ДАРМАНКУЛОВА (фото)

Трехдневный визит Лилии Хайруллиной в Караганду начался с круглого стола с участием командиров войсковых частей и учреждений Минобороны РК, военнослужащих срочной службы, а также представителей молодежного ресурсного центра, Ассоциации деловых женщин и Центра психологической поддержки при управлении образования города. В ходе беседы военнослужащие и представители общественных объединений обсудили планы на сотрудничество в рамках военно-патриотического воспитания молодежи.

После повторного совещания руководитель комитета солдатских матерей воочию оценила условия прохождения воинской службы в войсковых частях Карагандинского гарнизона. Лилия Хайруллина осмотрела казармы, ознакомились с условиями питания и проживания молодых солдат, обратила внимание на камеры видеонаблюдения, соблюдение требований устава внутренней службы по обустройству спального

помещения, отметила уютную обстановку и стремление командиров подразделений обеспечить солдатам максимально комфортные условия.

Особое внимание во время визита было уделено личным встречам с военнослужащими срочной службы. В ходе бесед с солдатами общественница смогла убедиться в хорошем морально-психологическом состоянии в воинских коллективах.

- Созданные в настоящее время условия службы способствуют воспитанию уверенных в себе, дисциплинированных и преданных своему делу защитников. Учитывая, что мой приезд в Караганду выпал на выходные дни, я смогла посетить не только казармы и бытовые помещения войсковых частей, но и увидела, как организован досуг солдат. Например, военнослужащих батальона связи войсковой части 85510 я встретила в коворкинг-центре на лекции, посвященной 100-летию Рахымжана Кошкарбаева. А солдаты войсковой части 44803 в это время участвовали в городских соревнованиях по волейболу. Это говорит о том, что в армии разносторонняя и насыщенная программа воспитания, - отметила Лилия Хайруллина.

Руководителю комитета солдатских матерей также удалось встретиться и побеседовать с родителями, чьи

дети только отправляются на срочную службу. В этот день из областного сборного пункта Департамента по делам обороны в войсковую часть 21450 города Отар провозжали 35 новобранцев. Родителям призванных общественница разъяснила, что в каждом городе есть представители Комитета солдатских матерей, которые всегда готовы прийти на помощь, оказать как

психологическую, так и юридическую поддержку. Также Лилия Хайруллина отметила, что воспитание молодого человека, будущего защитника Отечества - это важная задача семьи. Именно родители с детства должны прививать ребенку любовь к Родине, мысли о необходимости ее защиты.

SARBAZ

ҚР Қорғаныс министрлігінің тапсырысы бойынша шығады

Меншік иесі: «ГИС Әскери Медиа» ЖШС

Шығарушы редакторлар
Тимур АУБАКИРОВ
Ерлібай ҚАДЫРБАЙ

Тілшілер:

Рима ӘБЕУОВА

Нариман ДЮСЕНОВ

«Шығыс» Өңк аймақтық тілші

Алу ИСКАКОВА

«Астана» Өңк аймақтық тілші

Фархат КИНЖИТАЕВ

Дизайнер

Адил ШЕРИМБЕТОВ

Корректорлар

Сымбат НҰРХАЙДАРОВА

Наталья ВАРНАВСКАЯ

Газет «Сарбаз» деген атаумен 2007 жылдың 2-тамызынан бастап шығады. ҚР Инвестициялар және даму министрлігінде 2015 жылдың 30-сәуірінде тіркелген, куәлігі №5340-Г. Авторлардың пікірі редакцияның көзқарасымен әрқыз сәйкес келе бермейді. Қолжазба мен фотосурет рецензияланбайды және кері қайтарылмайды. Редакция автор материалын мазмұнын сақтай отырып өңдеуге, қысқартуға құқылы. Газет жұма күні шығады. Бағасы келісімді.

Редакцияның мекенжайы: ҚР, 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Комсомол тұрғын алабы, Домазақ ана көшесі, 11 үй. Вебсайт: www.sarbaz.kz Тел/факс: 8 702 712 36 70 E-mail: INF@SARBAZ.KZ Газет «Алматы-Болашақ» баспаханасында басылып шығады. Алматы қаласы, С.Мұқанов көшесі, 223-Б. Көлемі 3 б. т. Офсеттік басылым. Индекс 604204 Таралымы 2368 дана Тапсырыс №43

facebook.com/sarbaz.kz

instagram.com/sarbaz.kz

vk.com/sarbaz.kz

twitter / @SarbazKz